

С. О. Сорока

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,
доцент кафедри кримінального права і процесу,
канд. юрид. наук, доц.

Г. С. Римарчук

Навчально-науковий інститут права та психології
Національного університету “Львівська політехніка”,
асистент кафедри кримінального права і процесу
канд. юрид. наук

ВЗАЄМОДІЯ СЛІДЧОГО ІЗ СПІВРОБІТНИКАМИ ІНШИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПІД ЧАС ДОСУДОВОГО РОЗСЛІДУВАННЯ

© Сорока С. О., Римарчук Г. С., 2015

Досліджено поняття, завдання, принципи, форми взаємодії слідчого із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування. Враховуючи характер і ступінь суспільної небезпечності кримінального правопорушення, взаємодія може бути епізодичною і тривалою. Залежно від правової регламентації розрізняють процесуальні (правові) і непроцесуальні (організаційні) форми взаємодії. Розглянуто процесуальні форми взаємодії. Відзначено, що налагодження спільної, узгодженої, цілеспрямованої та кваліфікованої діяльності під час здійснення досудового розслідування є запорукою успішного виконання завдань кримінального провадження.

Ключові слова: взаємодія, слідчий, працівники оперативних підрозділів, експертних установ, досудове розслідування.

С. О. Сорока, Г. С. Римарчук

ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЛЕДОВАТЕЛЯ С СОТРУДНИКАМИ ДРУГИХ ПОДРАЗДЕЛЕНИЙ ПРИ ДОСУДЕБНОМ РАССЛЕДОВАНИИ

В статье исследовано понятие, задачи, принципы, формы взаимодействия следователя с сотрудниками других подразделений в ходе досудебного расследования. Учитывая характер и степень общественной опасности уголовного правонарушения взаимодействие может быть эпизодическим и длительным. В зависимости от правовой регламентации различают процессуальные (правовые) и непроцесуальные (организационные) формы взаимодействия. Рассмотрены процессуальные формы взаимодействия. Отмечено, что налаживание совместной, согласованной, целенаправленной и квалифицированной деятельности при осуществлении досудебного расследования является залогом успешного выполнения задач уголовного судопроизводства.

Ключевые слова: взаимодействие, следователь, сотрудники оперативных подразделений, экспертных учреждений, досудебное расследование.

S. O. Soroka, G. S. Rumarchyk

THE MATTERS OF COLLABORATION BETWEEN THE INVESTIGATOR AND OFFICERS FROM OTHER DEPARTMENTS AT THE PRE-TRIAL STAGE

The article covers the analysis of definition, task, principles and forms of collaboration between the investigative officer and other officers from different departments during the pre-

trial investigation. Taking into account the character and level of social danger that possess criminal offences, the collaboration can be distinguished as situative and long-term. Taking into account the legal regulation there can be designated procedural (legal) and non-procedural (organizational) forms of collaboration. Also, procedural forms of collaboration were highlighted. It is pointed out that in order to carry out the task of criminal procedure effectively it is of major importance to maintain common purposeful and professional activity at the pre-trial stage.

Key words: collaboration, investigative officer, officer of investigative department, expert institution, pre-trial investigation

Постановка проблеми. Ефективність досудового розслідування значною мірою залежить від згуртованості органів, що його здійснюють. Передусім, це стосується органів досудового розслідування і співробітників інших підрозділів. Теоретичні та практичні аспекти взаємодії органів досудового розслідування із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування є одним з найбільше досліджених і в той же час дискусійних питань. У 2012 р. був прийнятий новий Кримінальний процесуальний кодекс України, який вніс зміни в парадигму цих правовідносин, в результаті чого деякі з цих питань потребують додаткового дослідження.

Метою цієї статті є розкриття проблем взаємодії слідчого із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування.

Стан дослідження. Питаннями взаємодії слідчого із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування займався багато вчених процесуалістів та криміналістів, зокрема О. М. Бандурка, А. Ф. Волобуєв, В. І. Галаган, Ю. М. Грошевий, Є. О. Дідоренко, О. Ф. Долженков, А. Я. Дубинський, Г. О. Душейко, В. С. Зеленецький, В. П. Корж, Л. М. Лобойко, Є. Д. Лук'янчиков, О. Р. Михайленко, М. А. Погорецький, Б. Г. Розовський, С. М. Стахівський, В. В. Топчий, В. Ю. Шепітько, М. Є. Шумило та багато інших.

Виклад основного матеріалу. Поняття “взаємодія” становить складний вид діяльності, правильне визначення якого має не тільки теоретичне, а й велике практичне значення, оскільки дає змогу правильно класифікувати різні форми взаємодії слідчого із співробітниками інших підрозділів. Поняття “взаємодії” використовується в різних галузях науки: філософії, психології, юриспруденції, соціології, соціального управління і ін. Тлумачний словник української мови під поняттям “взаємодія” розуміє - співдія, співдіяння. Взаємний зв'язок між предметами у дії, а також погоджена дія між ким, чим-небудь [1]. Враховуючи поширеність вживання поняття “взаємодія” у юридичній літературі не існує його загальноприйнятого визначення. Серед науковців виникало чимало дискусій з приводу визначення цього поняття, адже, як правило, воно вживається тоді, коли йдеться про спільну, узгоджену діяльність різних органів та організацій у протидії злочинності. Проаналізувавши чимало понять “взаємодії” (не вдаючись до їх поглибленого аналізу), на нашу думку, найбільш вдале поняття “взаємодії” надав А. Я. Хитра, який зазначає, що взаємодія слідчого із співробітниками оперативних підрозділів під час здійснення кримінального провадження – це заснована на законі і спільності завдань у кримінальному судочинстві погоджена колективна діяльність, яка передбачає ефективне використання правових заходів і сил слідчих, обумовлена їх компетенцією і формами діяльності і спрямована на розслідування і попередження злочинів. [2, с. 6]. На нашу думку, саме таке визначення найповніше охоплює всі аспекти цього поняття.

Фундаментом взаємодії слідчого із співробітниками оперативних підрозділів є норми кримінально-процесуального закону, якими встановлені спільні для них завдання. Основним завданням взаємодії органів досудового розслідування із співробітниками інших підрозділів є попередження, виявлення і розслідування кримінальних правопорушень, притягнення до встановленої законодавством відповідальності осіб, що їх учинили, відшкодування завданої кримінальними правопорушеннями шкоди, відновлення порушених прав та інтересів громадян і юридичних осіб [3].

Правову основу взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ становлять Конституція України, Кримінальний та Кримінальний процесуальний кодекси (далі - КК та КПК) України, закони України, акти Президента України, Кабінету Міністрів України, рішення Конституційного Суду України, міжнародні договори, згода на обов'язковість яких дана Верховною Радою України, і нормативно-правові акти Міністерства внутрішніх справ України з питань організації взаємодії між органами та підрозділами внутрішніх справ при попередженні, виявленні й розслідуванні кримінальних правопорушень.

Основними принципами взаємодії є: 1. Відповідальність слідчого за швидке, повне та неупереджене розслідування кримінальних правопорушень, його самостійність у процесуальній діяльності, втручання в яку осіб, що не мають на те законних повноважень, забороняється. 2. Активне використання методик, наукових і технічних досягнень у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень. 3. Оптимальне використання наявних можливостей слідчих і оперативних підрозділів у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень. 4. Дотримання загальних засад кримінального провадження. 5. Забезпечення нерозголошення даних досудового розслідування [3].

Враховуючи характер і ступінь суспільної небезпечності кримінального правопорушення, взаємодія може бути епізодичною і тривалою. Епізодична взаємодія передбачає виконання співробітником оперативного підрозділу доручення про проведення окремих слідчих (розшукових) дій або негласних слідчих (розшукових) дій. Початком її є момент отримання доручення і закінчується після його виконання в указаний в дорученні строк. Коли щодо кримінального провадження виникає необхідність спільно вирішити низку питань, взаємодія здійснюється протягом тривалого часу і, як правило, організовується з початку розслідування (наприклад створення слідчо-оперативної групи для розслідування кримінальних правопорушень, в цьому випадку оперативне супроводження забезпечується протягом здійснення кримінального провадження).

Залежно від правової регламентації розрізняють процесуальні (правові) і непроцесуальні (організаційні) форми взаємодії. Процесуальні форми взаємодії є тим видом кримінально-процесуальних відносин, які регламентовані чинним законодавством. Так ч. 2 ст. 38 КПК України передбачено створення слідчих груп, в п.3 ч.2. ст. 40 КПК України передбачено, що слідчий уповноважений доручати проведення слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам. В Інструкції з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень затвердженій Наказом МВС України від 14.08.2012 N 700 (далі Інструкція) до процесуальної форми взаємодії зараховане:

1. Організація взаємодії при надходженні до органу внутрішніх справ заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення та реагуванні на них.

2. Організація взаємодії у разі скерування оперативним підрозділом матеріалів за результатами оперативно-розшукової діяльності до слідчого підрозділу.

3. Створення і організація роботи слідчо-оперативних груп (далі СОГ) під час досудового розслідування кримінальних правопорушень.

4. Виконання співробітниками оперативного підрозділу письмових доручень про проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій під час досудового розслідування

5. Забезпечення взаємодії у разі зупинення досудового розслідування [3].

Непроцесуальні форми взаємодії різноманітніші і належать до ширшого кола учасників. Слідчий застосовує їх залежно від обставин кримінального провадження (залучення і консультація спеціаліста; обмін інформацією, спільний аналіз і оцінка оперативної обстановки та обговорення матеріалів кримінального провадження; узгоджене планування слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій; спільне використання науково-технічних засобів, криміналістичних та оперативно-довідкових обліків).

Конкретні форми взаємодії слідчого із співробітниками інших підрозділів, їх доцільність і ефективність зумовлюються слідчими ситуаціями, які складаються на стадії досудового розслідування і мають бути скеровані на встановлення фактів, що становлять предмет доказування.

У зв'язку із прийняттям нового КПК України стадія досудового розслідування зазнала радикальних змін, яка здійснюватиметься проведенням слідчих (розшукових) і негласних слідчих (розшукових) дій. До прийняття КПК України переважна більшість негласних слідчих (розшукових) дій, що регламентовані главою 21 КПК України, проводились як оперативно-розшукові заходи. Отримана внаслідок їх проведення інформація могла бути використана як доказ у кримінальній справі за дотримання вимог, встановлених кримінально-процесуальним законодавством, а саме, коли з'ясовано і є можливість перевірити джерело і спосіб їх здобуття. Тому за КПК України 1960 р. взаємодія слідчого із співробітниками оперативних підрозділів мала істотні особливості, тобто сторони могли виконувати поставлені перед досудовим слідством завдання і однаковими засобами, тобто здійсненням кримінально-процесуальної діяльності, і різними: слідчий тільки за допомогою проведення кримінально-процесуальних дій, а оперативні підрозділи проведенням оперативно-розшукових заходів. Новим для КПК України, а на нашу думку, доволі позитивним аспектом є розширення повноважень слідчих підрозділів у контексті їх взаємодії із співробітниками оперативних підрозділів - це надання слідчому права самостійно проводити негласні слідчі (розшукові) дії. Крім того, слідчий має право доручити проведення негласних слідчих (розшукових) дій оперативним підрозділам. Уведення до системи досудового розслідування негласних слідчих (розшукових) дій є надзвичайно прогресивним кроком законодавця, що спрямований на її удосконалення. Такі зміни дають можливість органам досудового розслідування самостійно приймати рішення, які дії слід проводити для забезпечення швидкого, повного та неупередженого розслідування кримінального правопорушення. Крім того, щоб взаємодія була ефективною, то вона має бути належно організована. Відповідальність за належну організацію взаємодії слідчих підрозділів з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у разі попередження, виявлення й розслідування кримінальних правопорушень покладається на начальників територіальних органів внутрішніх справ (далі ОВС) та органів досудового розслідування.

Розглянемо детальніше вищезазначені процесуальні форми взаємодії слідчого із співробітниками інших підрозділів.

1.1. Заяви або повідомлення про вчинене кримінальне правопорушення надходять до ОВС і приймаються оперативним черговим територіального ОВС, який негайно зобов'язаний передати її начальнику слідчого підрозділу, який визначає слідчого, що здійснюватиме досудове розслідування, а також поінформувати начальника територіального ОВС. При чергових частинах територіальних ОВС створюються слідчо-оперативні групи (далі СОГ), які несуть службу відповідно до графіка чергування, що затверджується начальником територіального ОВС та погоджується з начальником слідчого підрозділу. До СОГ в обов'язковому порядку входять слідчий (старший СОГ), співробітник оперативного підрозділу та спеціаліст-криміналіст. Такий склад СОГ є мінімальним, який негайно, отримавши повідомлення від чергового про вчинене кримінальне правопорушення, має виїхати на місце події. Але враховуючи ступінь суспільної небезпеки вчиненого діяння (тяжкі, особливо тяжкі злочини), а саме у разі вчинення кримінального правопорушення проти життя, здоров'я, статевої свободи та статевої недоторканості для виїзду на місце події до складу СОГ в обов'язковому порядку також включається слідчий територіального ОВС, який спеціалізується на розслідуванні кримінальних правопорушень зазначеної категорії (є старшим СОГ), а також при необхідності кінолог зі службово-розшуковою собакою, психолог. Крім того, за наявності на місці події трупа (частин трупа) людини до проведення огляду обов'язково залучається судово-медичний експерт, а також експерти відповідної спеціалізації (криміналісти, біологи, балісти). На дорожньо-транспортні пригоди (далі - ДТП) зі смертельними наслідками, в обов'язковому порядку включається слідчий підрозділу з розслідування ДТП

слідчого управління (відділу) ГУМВС, УМВС, слідчий територіального ОВС, який спеціалізується на розслідуванні таких кримінальних правопорушень, спеціаліст з автотехнічних досліджень (за необхідності - спеціалісти інших галузей знань) та працівники Державної автомобільної інспекції.

Огляд місця події – це невідкладна слідча (розшукова) дія, яка проводиться з метою виявлення та фіксації відомостей щодо обставин вчинення кримінального правопорушення. Огляд місця події має бути проведений своєчасно, організовано, кваліфіковано, інакше – сліди можуть бути знищені внаслідок погодних умов чи дій сторонніх осіб, початкова обстановка порушується, втрачаються речові докази, без яких розслідування стає важчим. Слідчий керує діями членів СОГ та несе персональну відповідальність за якість проведення огляду місця події. Після прибуття на місце події члени СОГ з'ясовують обставини вчинення кримінального правопорушення; досліджують всю обстановку місця події, всіх об'єктів з метою виявлення, фіксації, кваліфікованого вилучення слідів, які можуть мати значення для кримінального провадження; встановлюють потерпілих, свідків, прикмети осіб, які вчинили кримінальне правопорушення та ймовірні шляхи їх відходу. Вживають заходів для затримання підозрюваних осіб у вчиненні кримінального правопорушення.

2.1. Працівники оперативних підрозділів наділені правом проведення оперативно-розшукової діяльності. Правовою основою проведення оперативно-розшукової діяльності є закон України “Про оперативно-розшукову діяльність” від 18.02.1992 року із змінами і доповненнями. Одною з підстав для проведення оперативно-розшукової діяльності є: наявність достатньої інформації, одержаної в установленому законом порядку, що потребує перевірки за допомогою оперативно-розшукових заходів і засобів. [4]. У разі встановлення даних про те, що певні особи беруть участь у підготовці до вчинення злочину, оперативні підрозділи заводять оперативно-розшукові справи (далі ОРС) начальник оперативного підрозділу звертається до начальника слідчого підрозділу про закріплення за цією ОРС слідчого для забезпечення методичного супроводження її реалізації та надання практичної допомоги оперативному підрозділу. У разі виявлення ознак злочину оперативний підрозділ, який здійснює оперативно-розшукову діяльність, зобов'язаний невідкладно направити зібрані матеріали, в яких зафіксовано фактичні дані про протиправні діяння окремих осіб та груп, відповідальність за які передбачена КК України, до відповідного органу досудового розслідування для початку та здійснення досудового розслідування в порядку, передбаченому КПК України [4].

3.1. Для швидкого та повного розслідування тяжких, особливо тяжких злочинів, а також кримінальних правопорушень, які викликали значний суспільний резонанс, утворюються СОГ. СОГ - організаційна форма взаємодії слідчих та працівників оперативних підрозділів ОВС України, що полягає у здійсненні досудового розслідування слідчим (декількома слідчими) та за його (їх) письмовим(и) дорученням(и) здійснення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій співробітниками оперативних підрозділів ОВС України у кримінальному провадженні, яке знаходиться у провадженні слідчих підрозділів ОВС України [5]. Метою створення та діяльності СОГ є: усебічне, повне та неупереджене досудове розслідування у складних та великих за обсягом кримінальних провадженнях, а також щодо злочинів, які набули суспільного резонансу, учинених на території декількох адміністративно-територіальних одиниць України та інших держав [5].

Керівником СОГ є слідчий. Уся процесуальна діяльність з розслідування кримінальних правопорушень здійснює винятково слідчий, а працівники оперативних підрозділів виконують допоміжну роль. До складу СОГ, як правило, входять працівники, які брали участь в огляді місця події, крім того слід враховувати, що залучені працівники мають мати стаж роботи на посаді слідчого або оперативного працівника не менше трьох років та досвід роботи з розслідування злочинів вказаної категорії [5]. У разі потреби залучаються дільничні інспектори міліції, на території обслуговування яких учинено кримінальне правопорушення, співробітники експертних установ інші працівники. Контроль за роботою СОГ покладається на начальника слідчого підрозділу.

Крім того, для організації розслідування тяжких та особливо тяжких злочинів, учинених у минулі роки, наказом начальника територіального ОВС, погодженого з начальником слідчого підрозділу створюються спеціалізовані постійно діючі СОГ.

Для досудового розслідування кримінальних правопорушень, учинених на території декількох районів регіону, наказом начальника ГУМВС, УМВС, погодженим з начальником слідчого управління (відділу) ГУМВС, УМВС, може створюватися СОГ ГУМВС, УМВС.

Для досудового розслідування кримінальних правопорушень, учинених на території декількох областей (регіонів), наказом МВС може створюватися міжрегіональна СОГ.

Діяльність СОГ здійснюється на підставі планів проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій, в яких відображаються слідчі версії учинення кримінального правопорушення, конкретні виконавці та терміни виконання. Працівники оперативних підрозділів щотижнево інформують слідчого про стан виконання наданих письмових доручень та запланованих заходів, а на його вимогу надають документи, що підтверджують обсяги проведеної ними роботи. Результати роботи СОГ з виявлення осіб, які вчинили кримінальні правопорушення, щомісяця розглядаються на оперативних нарадах при начальникові слідчого підрозділу в присутності начальника територіального ОВС та керівників його структурних підрозділів, а стан досудового розслідування кримінальних проваджень, які викликали значний суспільний резонанс, – щотижнево.

4.1. Під час досудового розслідування кримінальних правопорушень слідчий надає відповідним працівникам оперативних підрозділів, а в разі створення СОГ – конкретним співробітникам, включеним до її складу, письмові доручення про проведення слідчих (розшукових) дій і негласних слідчих (розшукових) дій (далі – доручення). У ч.1 ст. 118 КПК України 1960 року було визначено, що слідчий має право доручити провадження слідчих дій органу дізнання, які зобов'язані це доручення виконати в десятиденний строк. За п.3 ч.1 ст. 40 КПК України слідчий уповноважений доручати проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій відповідним оперативним підрозділам. За КПК України строк виконання доручення законодавцем не визначений, але цей строк має бути визначений слідчим. Строк виконання доручення має бути розумним і достатнім для його виконання. На нашу думку, така позиція законодавця є правильною, оскільки залежно від складності завдань, поставлених слідчим у дорученні, має визначатись і строк його виконання. Термін виконання доручень слідчих не повинен перевищувати встановленого у них строку. У разі неможливості своєчасного виконання доручення продовження строку його виконання письмово погоджується начальником оперативного підрозділу з начальником слідчого підрозділу. Доручення слідчого щодо проведення слідчих (розшукових), негласних слідчих (розшукових) дій повинно складатись у письмовій формі з визначенням конкретних завдань, яке направляється на ім'я начальника територіального ОВС, який зобов'язаний визначити конкретних осіб з числа співробітників оперативних підрозділів, на яких покласти обов'язки з виконання доручень слідчих (за виключенням доручень, які надаються співробітникам оперативного підрозділу, що входить до складу СОГ). Доручення слідчого щодо проведення слідчих (розшукових) дій та негласних слідчих (розшукових) дій є обов'язковими для виконання оперативним підрозділом. Співробітники оперативних підрозділів не мають права здійснювати процесуальні дії в кримінальному провадженні за власною ініціативою або звертатися з клопотанням до слідчого судді чи прокурора. Під час виконання доручень слідчого співробітник оперативного підрозділу має право використовувати лише ті повноваження слідчого, які необхідні для проведення слідчої (розшукової) дії, негласної слідчої (розшукової) дії в конкретному кримінальному провадженні. У дорученнях зазначається найменування кримінального провадження та його реєстраційний номер; короткий виклад фактичних обставин кримінального правопорушення; перелік слідчих (розшукових) дій чи негласних слідчих (розшукових) дій, які потрібно виконати; інші відомості, які необхідні для виконання цих дій. Для проведення певних процесуальних дій, слідчий зобов'язаний надати разом з дорученням дозвіл слідчого судді на їх

проведення. Якщо у співробітника оперативного підрозділу в ході виконання доручення виникає потреба додатково провести іншу слідчу (розшукову) дію, або негласну слідчу (розшукову) дію, він інформує про це слідчого, останній приймає рішення про необхідність її проведення у встановленому законом порядку і проводить її сам, або надсилає доручення для його проведення співробітникам оперативного підрозділу. Матеріали про виконання доручень направляються до слідчого підрозділу разом із супровідним листом за підписом начальника територіального ОВС, який реєструється в канцелярії ОВС. Начальник слідчого підрозділу особисто розглядає матеріали виконаного доручення слідчого, які надійшли від оперативного підрозділу. У разі його формального виконання повертає матеріали відповідно до вимог діловодства начальнику територіального ОВС для усунення недоліків та вжиття до винних заходів дисциплінарного впливу в установленому законом порядку.

5.1. У п.2 ч.1 ст. 280 КПК України зазначено, що досудове розслідування може бути зупинене після повідомлення особі про підозру у разі, якщо підозрюваний переховується від органів слідства та суду з метою ухилення від кримінальної відповідальності і його місцезнаходження невідоме. Виконавши всі слідчі (розшукові) та інші процесуальні дії, проведення яких необхідне та можливе, а також всі дії для встановлення місцезнаходження особи слідчий виносить постанову про зупинення досудового розслідування, яка погоджується прокурором. Про оголошення розшуку підозрюваного слідчим виноситься окрема постанова. Розшук підозрюваного слідчим може бути оголошено ще до виникнення підстав зупинення досудового розслідування. Якщо підстави для розшуку і зупинення розслідування виникають одночасно, то слідчий може оголосити розшук і зупинити розслідування однією постановою. У день прийняття такого процесуального рішення слідчий доповідає матеріали про розшук підозрюваного начальнику слідчого підрозділу для погодження та подальшого направлення начальнику територіального ОВС для організації розшуку підозрюваного. Для організації розшуку підозрюваного слідчий має направити до начальника територіального ОВС наступні матеріали: витяг із єдиного реєстру досудових розслідувань; копію постанови про зупинення досудового розслідування і розшуку підозрюваного; копію повідомлення про підозру; копію ухвали про обрання заходу забезпечення кримінального провадження (у разі обрання такого заходу); ухвалу слідчого судді про дозвіл на затримання з метою приводу; довідку про особу розшукуваного, де слід зазначити: прізвище, ім'я, по-батькові, перелік родичів, знайомих з адресами їх проживання, вказати можливі місця проживання і прописки підозрюваного, останнє місце роботи (навчання), відомості про судимість, особливі прикмети, інша інформація, що може допомогти встановити місцеперебування розшукуваного, його фото.

У кримінальних провадженнях про тяжкі та особливо тяжкі злочини, в яких підозрюваного оголошено в розшук, слідчий в обов'язковому порядку вносить за погодженням з прокурором клопотання до слідчого судді про дозвіл на затримання підозрюваного з метою приводу та застосування відносно нього запобіжного заходу у вигляді тримання під вартою.

Організація розшукової роботи покладається на керівників оперативних підрозділів. Після зупинення досудового розслідування в разі переховування підозрюваного від органів слідства з метою ухилення від кримінальної відповідальності оперативний підрозділ щомісяця письмово інформує слідчого про заходи, ужиті для встановлення його місцезнаходження. У разі необхідності начальнику слідчого підрозділу, а також слідчому надається можливість ознайомлення з матеріалами ОРС.

Висновки. Взаємодія слідчого із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування – це взаємоузгоджена, спільна, цілеспрямована, кваліфікована діяльність, основана на законах і відомчих нормативних актах, організована на належному рівні, яка спрямована на виконання завдань кримінального судочинства. Керівна та організуюча роль у цій взаємодії належить слідчому, оскільки саме на орган досудового розслідування покладається обов'язок

вживати всі передбачені законом заходи для забезпечення ефективності досудового розслідування. Початок взаємодії, як правило, ініціює слідчий, але може виходити і від співробітників інших підрозділів. Враховуючи характер і ступінь суспільної небезпечності кримінального правопорушення, взаємодія може бути епізодичною і тривалою. Залежно від правової регламентації форми взаємодії є процесуальні (правові) і непроцесуальні (організаційні). Отже, взаємодія слідчого із співробітниками інших підрозділів під час досудового розслідування має доволі різноманітний та широкий характер, тому налагодження спільної, узгодженої, цілеспрямованої та кваліфікованої діяльності під час здійснення досудового розслідування є запорукою успішного виконання завдань кримінального провадження.

1. *Новий Тлумачний словник української мови. У 3-х томах (200 000 слів).* – К.: Вид-во “АКОНІТ”, 2008. – Т. 1. – 928 с. 2. *Хитра А. Я. Взаємодія слідчого та органу дізнання при провадженні кримінальних справ: курс лекцій / А. Я. Хитра, В. О. Кучер.* – Львів: Держ. ун-т внутрішніх справ, 2009. – 100с. 3. *Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншими органами та підрозділами внутрішніх справ у попередженні, виявленні та розслідуванні кримінальних правопорушень: наказ МВС України від 14.08.2012 року № 700 [Електронний ресурс].* – Режим доступу: <http://document.ua/pro-organizaciyu-vzaemodiyi-organiv-dosudovogo-rozsliduvannj-doc119907.html>. 4. *Про оперативно-розшукову діяльність. Закон України від 30.06.1993 року [Електронний ресурс].* – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>. 5. *Про затвердження Інструкції про порядок створення та організації діяльності слідчих груп та слідчо-оперативних груп: наказ МВС України від 20.10.2014 року № 1107 [Електронний ресурс].* – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z1618-14> 6. *Кримінальний процесуальний кодекс України.* – К.: Центр навч. л-ри, 2012. – 292 с.